

Wergroep Oost Europa

Bruggen Bouwen

Als vakbondslid actief in Europa

> Werkt in je voordeel

Meewerken en meedoen, Vakbondsopbouw in Oost-Europa

Heb je er wel eens over nagedacht om met je kadergroep een internationaal project te adopteren of je ervaringen te delen met collega's op de werkvloer in Oost-Europa? De mogelijkheden binnen FNV Bondgenoten hiervoor zijn talrijk. Net als argumenten om het te doen:

“Omdat de wereld groter is dan het eigen bedrijf en Nederland alleen”
(Klaas Zwart, kaderlid Corus IJmuiden en voorzitter van de werkgroep Oost-Europa).

“Het haalt je uit de slaapstoel. Het brengt je terug naar het echte bondswerk. Je gaat kritischer kijken en ziet dat er al weer veel verloren is van wat we hebben bereikt in dertig jaar” (Ton Kitzen: kaderlid DSM Geleen en voorzitter van de werkgroep Internationale Solidariteit, sector industrie).

“Je doet nieuwe vaardigheden en kennis op. Je leert om te gaan met een andere cultuur en ziet hoe mensen in die landen te werk gaan. Het maakt je sterker en het draagt bij aan je hele vorming als kaderlid” (Cevdet Tuluk, kaderlid divisie metaal en lid van de werkgroep Oost-Europa).

Kaderleden van FNV Bondgenoten houden zich op verschillende manieren bezig met vakbondsopbouw in Oost-Europa. En niet voor niets. Contact met vakbondsleden over de grens is van onmiskenbaar belang geworden voor het werk van

kadergroepen en divisies van onze bond. De dagelijkse situaties van werknemers in Nederland en die van werknemers in het buitenland hangen steeds meer met elkaar samen. Werkgevers besluiten hun bedrijven te verplaatsen naar het

buitenland en door de openstelling van de grenzen komen er steeds meer nieuwe arbeidskrachten naar Nederland.

In deze folder wordt aandacht besteed aan het werk van kaderleden van FNV Bondgenoten in Oost-Europa. Hoe maakt het deel uit van hun dagelijkse vakbondswerk? Wat levert het hen op? En, hoe kun jij actief worden in de bestaande projecten?

Actieve kaderleden

Wit-Rusland staat bekend als “de laatste dictatuur van Europa”. Oppositieleden verdwijnen of worden bedreigd en de staat heeft de volledige controle over de media. Ook leiders en leden van onafhankelijke vakbonden moeten het ontgelden. Arbeiders bevinden zich in een zwakke positie. Ze werken in onveilige situaties, kunnen zich moeilijk organiseren en zijn vaak afgesloten van betrouwbare informatie over hun arbeidsrechten. FNV Bondgenoten ondersteunt verschillende vakbondsprojecten in Wit-Rusland. Leden van onafhankelijke bonden in

Wit-Rusland worden getraind. Ze ontwikkelen de vaardigheden die nodig zijn voor het echte vakbondswerk. Ook wordt er gewerkt aan de opbouw van een vrouwen-netwerk. In deze projecten spelen Nederlandse kaderleden een belangrijke rol.

Verschillende groepen kaderleden houden zich met de projecten bezig. Zo is er de werkgroep Oost-Europa. Deze werkgroep is een initiatief van de divisie metaal en bestaat inmiddels uit kaderleden werkzaam bij bedrijven als Corus IJmuiden, Nedcar, Alcoa en DSM Geleen. Het doel van de

werkgroep is om de kloof tussen vakbondswerk in Nederland en in andere delen van de wereld te overbruggen. De kaderleden willen ervaringen delen met collega's in Oost-Europa en dingen leren die hen vooruit helpen in hun eigen vakbondswerk.

Leden van deze groepen bezoeken zo nu en dan seminars die deel uitmaken van de projecten in Wit-Rusland. Ook gaan ze soms naar Oekraïne, Rusland en Hongarije. De seminars gaan over concrete onderwerpen. Hoe sluit je een cao af? Hoe bescherm je jezelf tegen schadelijke stoffen tijdens het werk? En, hoe kun je nieuwe leden werven? Deze zaken moeten in veel Oost-Europese landen nog nodig verbeterd worden.

Bert Zonneveld (kaderlid bij Corus IJmuiden en lid van de werkgroep Oost-Europa):

"Ik viel van de ene verbazing in de andere. Iwan, een man van ongeveer 55 jaar (werkzaam bij chemisch complex Polimir) vertelde dat ze recentelijk twee dodelijke slachtoffers moesten betreuren door een acute vergiftiging van blauwzuur. De twee mensen werden gesommeerd een lekkage

te verhelpen zonder maskers! Hun bazen hadden gezegd dat het geen kwaad kon. Zo'n ongeval wordt met de mantel der liefde bedekt en de direct verantwoordelijken komen er mee weg. De arbeidsinspecteurs worden door het bedrijf betaald en laten het dus wel uit hun hoofd om een kritisch geluid te uiten. Overigens hadden de slachtoffers nog kunnen leven. Als men snel na de vergiftiging een injectie krijgt toegediend kan dit het blauwzuur neutraliseren en hoeft er geen fatale afloop te zijn. Dit wist Ton (DSM) te vertellen. Iwan wist niet van het bestaan af, laat staan er mee om te gaan."<

Recentelijk heeft een groep kaderleden uit de sector industrie een werkgroep internationale solidariteit opgericht die zich voornamelijk zal gaan bezighouden met het thema veiligheid en gezondheid op de werkplek. Ton Kitzen, kaderlid bij DSM heeft deze werkgroep in gang gezet. Hij was zo onder de indruk van wat hij in Wit-Rusland tegenkwam dat hij meteen aan de slag is gegaan om zijn collega's te motiveren ook mee te doen aan de projecten.

Ton Kitzen, kaderlid DSM en oprichter van de werkgroep internationale solidariteit van de sector Industrie:

“De werkgroep internationale samenwerking van de divisie industrie is een werkgroep solidariteit. Het gaat er vooral om kaderleden bij projecten te betrekken. Het idee is dan ook dat je goed uitzoekt bij welk project welke kennis nodig is.

Kaderleden kunnen hun inbreng hebben over gezondheid en veiligheid maar ook op het gebied van organisatie van werknemers en cao's. De rol van kaderleden is om te helpen bij het bewustwordingsproces van onze collega's in andere landen. Wat het hen zelf oplevert? Dat ze zich weer gaan bezighouden met echt

vakbondswerk, zoals we vroeger deden. Vakbondswerk dat veel dichter bij de mensen staat. Wanneer je in die landen bent geweest zie je weer hoe belangrijk het is je werk stapje voor stapje langzaam op te bouwen om het echt effectief te laten zijn. Deze dingen kun je meenemen naar je eigen organisatie.”<

Ton bezocht het chemisch complex “Polimir” in de regio Novopolotsk. “Ik waande me zoals ik dertig jaar geleden op DSM begon. Slechte afzuiging, slechte protectie van mensen, geen oogbescherming, gehoorbescherming, enzovoort. Hier ligt een taak voor de kaderleden van DSM. Het maakt

toch een heel verschil of een deskundige kennis overdraagt of dat het een operator tegenover een operator is. Je bent collega's. Je herkent de problemen. Het gaat meer leven, zowel voor de kaderleden in Wit-Rusland als hier in Nederland”.

Wim Dekkers, kaderlid DSM:

“Het is natuurlijk een utopie om het Nederlandse systeem te gaan promoten als er hier geen geld voor is. Door tips te geven en vragen te beantwoorden die voor de deelnemers van belang zijn proberen we handvatten te bieden om gezondheid- en veiligheidszaken aan te pakken”. <

Internationaal werk binnen FNV Bondgenoten

FNV Bondgenoten is op verschillende manieren internationaal actief. FNV Bondgenoten wil zijn steentje bijdragen om vakbonden in ontwikkelingslanden te versterken en te democratiseren. Want inmiddels is bewezen: sterke bonden, betere economie. Projecten in ontwikkelingslanden kunnen rekenen op financiële

steun en kaderleden en bestuurders zetten zich in voor de versterking van vakbondsrechten wereldwijd.

Meer weten?

Is je nieuwsgierigheid gewekt of ben je geïnteresseerd geraakt door de verhalen in deze folder? Wilt je meer informatie?

Neem contact op met het Team Internationale Zaken FNV Bondgenoten
Adres: Postbus 9208, 3506 GE Utrecht.
Tel. 030-2738 748. E-mail: l.paulides@bg.fnv.nl
of info-iz@bg.fnv.nl Kijk ook eens op de website:
www.fnvbondgenoten.nl/internationaal

Kaderleden van onafhankelijke bonden hebben soms moeite met het organiseren van mensen buiten hun eigen bedrijven.

Daarnaast zijn zij niet gewend om zelf met voorstellen voor hervormingen te komen. Omdat de repressie groot is, maar ook omdat ze soms geen andere voorbeelden hebben. Er heerst vaak nog de oude Sovjetmentaliteit, waarin de arbeiders wordt voorgehouden dat de staat het beste met hen voor heeft. "Wanneer het bedrijf geen salarisverhoging wil denken ze dat er een goede reden voor is." Volgens Nederlandse kaderleden zijn de Oost-Europa projecten erg belangrijk. Niet alleen om kennis uit te wisselen maar ook om er zelf wat van te leren: "Kaderleden uit Nederland moeten deelnemen aan Europese projecten. En niet alleen uit solidariteit. Door de spiegel te hebben van

eigen werkomstandigheden naar andere bedrijven en situaties leer je ook waarden wat je als Nederlandse vakbond bereikt hebt en dat het belangrijk is dat vast te houden en te verdedigen. Je beseft dat je dat alleen gezamenlijk tot stand kan brengen. Dat je een vakbond nodig hebt om die verworvenheden te bereiken en te verdedigen. In Oost-Europa zie je dat het onderling tussen collega's niet gangbaar is om elkaar aan te spreken om het beter te doen. Dat moeten we hier wel doen", aldus Klaas Zwart (kaderlid bij Corus IJmuiden en voorzitter van de werkgroep Oost-Europa). *"Collega tegenover collega en vakman tegenover vakman"* <

Meedoen, meedenken en meebeslissen? Wat kun jij doen?

Kom naar de voorlichtingsmiddag, 3 april van 14.00-16.00 uur, op het hoofdkantoor van FNV Bondgenoten in Utrecht. Hier zullen leden van de werkgroep Oost-Europa Metaal en de werkgroep Internationale Samenwerking (IS) van de sector Industrie vertellen over hun bijdrage aan Europese projecten en wat het voor hen betekent. (Geef je wel even

op door het formulier op de achterkant van deze folder gratis terug te sturen).
Neem contact op met één van de kaderleden actief in Europees werk (sector metaal en sector industrie): Klaas Zwart (voorzitter werkgroep Oost-Europa): Klaas.Zwart@corusgroup.com, tel: 0251-497786

Ton Kitzen (voorzitter werkgroep IS van de sector industrie): ton.kitzen@dsm.com, tel: :046-4762513
In mei 2008 zullen kaderleden uit Oost-Europa Nederland bezoeken. Wil jij met je kadergroep in contact komen met hen of hen iets bijbrengen over het bondswerk op jullie bedrijf? Stuur een mailtje naar

Inbreng van kaderleden in internationale projecten

Interview met Klaas Zwart, voorzitter van de werkgroep Oost-Europa

Voordat hij voorzitter werd van de werkgroep Oost-Europa was Klaas Zwart, kaderlid bij Corus IJmuiden, al een paar keer in Wit-Rusland geweest. Hij vertelde kaderleden daar over zijn ervaringen met persoonlijke beschermingsmiddelen. Zo rolde Klaas in de projecten die FNV Bondgenoten uitvoert samen met TIE (Transnationals Information Exchange) Netherlands.

“Jan (van TIE) had gehoord dat ik in Belarus geweest was en zocht iemand

die weet hoe je onderhandelt. Toen ben ik meegegaan. Daarna ben ik in de werkgroep Oost-Europa terechtgekomen om dit soort bijdragen te leveren.” Volgens Klaas zijn ervaringen die Nederlandse kaderleden opdoen als werknemers op de werkvloer, onmisbaar voor de projecten. “Je krijgt een vraag van een bond in Oost-Europa en hier moet je dan op inspringen. Je gaat op zoek naar mensen die daar kennis van hebben. Ik ben ervan overtuigd dat ze meer aanemen van collega’s.

Ze herkennen dat je deels tegen dezelfde wijkende panelen en meegevende panelen aanloopt; dezelfde problemen.”

Oleg Podolinski, vertegenwoordiger van de BKDP (onafhankelijke vakbond Wit-Rusland):

“Nederlandse kaderleden zijn experts in hun vakgebied. Hun deelname aan onze seminars maakt het programma interessanter en aantrekkelijker. Wij zijn ontzettend geïnteresseerd in alles wat onze buitenlandse collega’s te vertellen hebben. Ze dragen bij aan een vriendschappelijke sfeer onder de deelnemers en positieve emoties.” <

De kadergroep bij Corus, waar Klaas lid van is, houdt zich op geheel eigen manier bezig met Europees werk. Met geld, dat zij door onderhandelingen van de werkgever hebben losgekregen, adopte-

TIE-Netherlands: info@tie-netherlands.nl, of bel: 020-6642191.

Medio juni vindt de internationale dag van FNV Bondgenoten plaats. Hier kun je meedoen aan verschillende workshops over internationaal vakbondswerk en informatie krijgen over wat jij als kaderlid hierin kunt betekenen. Houd de website

van de afdeling Internationale Zaken in de gaten: www.fnvbondgenoten.nl/internationaal
Bekijk uitgebreidere artikelen over kaderleden actief in Europese vakbondsprojecten: www.tie-netherlands.nl
www.fnvbondgenoten.nl/internationaal

TIE-Netherlands:

TIE-Netherlands is een organisatie die zich bezighoudt met de versterking van een onafhankelijke en democratische vakbeweging wereldwijd. Uitwisseling van ervaringen tussen kaderleden uit verschillende landen hebben een belangrijke plaats in de projecten. Voor meer informatie: www.tie-netherlands.nl

ren zij projecten uit de metaalsector. Klaas: "Wat dat betreft hebben we best wel wat bereikt. Wij helpen een belangrijk deel van de projecten dragen. Het is onze inbreng. Geen projecten en snoepreises van bestuurders en kaderleden waar je nooit iets over hoort. Nee, terugkoppelen naar de bedrijfsraden en binnen de bedrijven." De projecten liggen dicht bij het werk dat de kaderleden zelf doen bij Corus. Zij leren nieuwe dingen die zij weer kunnen toepassen. Klaas: "Je merkt het aan collega's. Ze stellen vragen. Hoe was het? Hoe wordt er gewerkt?". <

Naam:

Telefoonnummer:

E-mail adres:

Functie binnen FNV Bondgenoten:

Ik ben werkzaam bij:

Ik wil me graag opgeven voor de voorlichtingsmiddag over Europees werk van kaderleden op 3 april van 14.00-16.00 uur

Ik wil graag op de hoogte worden gehouden van internationaal werk van kaderleden van FNV Bondgenoten

Ik zou graag verder willen praten met een collega kaderlid uit mijn sector om te bekijken hoe ik actief kan bijdragen aan internationaal werk.

Ik zou graag een keer meedraaien bij de Werkgroep Oost-Europa Metaal of de Werkgroep IS-sector Industrie

Stuur het volledig ingevulde formulier naar FNV Bondgenoten, t.a.v. Team Internationale Zaken, FNV Bondgenoten Antwoordnummer 383, 3500 VC Utrecht. Een postzegel is niet nodig.

> *Werkt in je voordeel*

postzegel niet nodig

FNV Bondgenoten - Werkgroep Oost-Europa

T.a.v. Team Internationale Zaken

Antwoordnummer 383

3500 VC UTRECHT

> *Werkt in je voordeel*

FNV BONDGENOTEN - OOST-EUROPA
FOTO COVER: ILO, M. CROZET.
DEZE BROCHURE IS MEDE GEFINANCIERD DOOR HET NCDO